

KURJER WILEŃSKI

Rok V.

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Nr. 143 (1190)

Podejrzana inicjatywa.

Konferencja polsko-litewska w Królewcu oraz obrady utworzonych tam komisji przyczyniły się do wznowienia w sferach politycznej Europy zainteresowania kwestią sporu polsko-litewskiego. W prasie zagranicznej coraz częściej spotkać można rozmaite artykuły i rozprawy poruszające i rozstrząsające temat stosunków polsko-litewskich.

Premier litewski w ciągu ostatnich miesięcy obdzielił świat tak znaczną liczbą enuncjacji, w których po raz dziesiąty i setny w wyrazach coraz bardziej stanowczych i dosadnych potwierdza nieprzejednane stanowisko Litwy na punkcie negocjowania przynależności Wilna do Polski, że ta niezmiernie w swej obfitości elokwencji poczyniła wrażenie pewnej określonej taktyki, zmierzającej do zgóry wziętego celu. Ton przemówień i wywiadów p. Woldemarasa stopniowo staje się coraz bardziej bezwzględny i agresywny i można przypuszczać, że nawet przemówienie jego na Zjeździe Szaulisów w Kownie w dniu 17 bm. nie stanowi jeszcze apogeum.

Nietrudno domyślić się celu tego świadomego zgęszczania atmosfery przed wznowieniem pertraktacji komisyjnych w Kownie i Warszawie. Jest to konsekwentne trwanie na stanowisku, że nawiązanie normalnych stosunków pomiędzy Polską a Litwą jest niemożliwe bez pełnego otwarcia kwestii wileńskiej. P. Woldemaras nie może się uchylić od rokowani z Polską zaleconych przez Radę Ligi Narodów, stępując jednak zarazem biernej opór, starając się narzucić opinii publicznej Europy przeświadczenie, że te rokowania praktycznie nie mogą dać oczekiwanego wyniku, jeżeli spór terytorjalny będzie nadal istniał choćby w najmniejszym tylko stopniu.

Wprawdzie Chamberlain podczas czwartej sesji Rady Ligi ostrzegł premiera litewskiego przed nadużywaniem tej sytuacji „malczkłego”, jednak widocznie p. Woldemaras nie dopatruje się w owym ostrzeżeniu sankcji, któreby mu efektywnie zagrozić mogły.

Natomiast dają się zauważyć próby oddziaływania na opinię publiczną na Zachodzie w tym sensie, że należy traktować zaciętość p. Woldemarasa na serio, że jedynie praktycznie możliwym jest poprzedzenie nawiązania normalnych stosunków załatwieniem zasadniczego sporu wileńskiego w sposób do przyjęcia dla obu stron.

Symptomatyczny objaw takiej próby znajdujemy w obszerniejszej rozprawie prof. Etienne Bougouin, ogłoszonej w ostatnim zeszycie poważnego miesięcznika „Revue des Vivants”, założonego i redagowanego przez p. Henry de Jouvenel, b. delegata Francji do Ligi Narodów, którego rezygnacja z tego stanowiska stała się w r. ub. głośna z powodu listu, wystosowanego do p. Poincaré i zawierającego motywy tego kroku.

Prof. Bougouin w swej rozprawie, zatytułowanej „O północno-wschodnie Locharno” zajmuje się całokształtem stosunków polsko-litewskich i analizując ich dotychczasowy rozwój, przychodzi w końcu do konkluzji, że należy powrócić do projektu Hymansa z r. 1921.

Prześledźmy wprawdzie bieg rozmów autora.

Przyznaje on, że konferencja polsko-litewska w Królewcu przyniosła pewne rezultaty: bezpośredni kontakt obu rządów, złagodzenie tonu polemiki i t. p.

Jednakże w toku obrad okazało się, że stosunki pomiędzy temi państwami nie mogłyby stać się dobre depóki problem wileński nie zostanie rozstrzygnięty przez układ zaakceptowany przez obie strony. Problem zaś ten jest jakby zawadą do ostatecznej pacyfikacji Europy północno-wschodniej.

Ustaliwszy także założenie, autor zajmuje się rozstrząsaniem pytania czym jest właściwie państwo litewskie i czy jego istnienie jest uzasadnione. Konkluzja jest dla przedmiotu rozważań dodatnia: „Jedyną fizyczną i ekonomiczną, ciągłością rasy, języka i tradycji, odrodzenie intelektu-

alne i artystyczne, trwałość środowiska społecznego—oto są dostateczne elementy dla stworzenia silnej państwowości”. Opisując następnie obiekt sporu—terytorjum Wileńszczyzny—autor trafnie wskazuje na charakterystyczne jego cechy: rozdroże wielkich szlaków Europy wschodniej i centralnej, łączących Bałtyk z morzem Czarnym i równiny rosyjskie z niemieckim ośrodkiem przemysłowym; naturalne uzupełnienie basenu dolnego Niemna i Wilji; ekonomicznym oknem na świat szeroki jest dla rejonu Wilna port Kłajpedy.

Na postawione jednak przez siebie pytania: do kogo powinno należeć Wilno i jego terytorjum, prof. Bougouin nie od razu daje odpowiedź. Zestawiając punkt widzenia polski i litewski, zaznacza, że jego zdaniem, argumenty natury prawnej, ekonomicznej i etnograficznej nie mają tu decydującego znaczenia. Stąd zbyt pochopnie sformułowana przesłanka, że „różne elementy ludności przyjmą wszelkie rozwiązanie, byleby gwarantowało im ono autonomię, swobodę języka i wyznania, oraz sprzyjało gospodarczemu rozwojowi”.

Następuje chronologiczne przedstawienie wypadków z lat 1919—1923 ze szczególnym uwzględnieniem akcji Ligi Narodów, z niezmiernie surową oceną akcji gen. Żeligowskiego, która, zdaniem autora, pociągnęła za sobą niedojście do skutku plebiscytu, odrzucenie projektu Hymansa, i w ogólnym rezultacie utrzymuje dotąd stan wojny pomiędzy Polską a Litwą.

Historia projektów Hymansa jest podana nieściśle. Autor twierdzi, że delegacja polska obaliła go wysuwając żądanie uczestnictwa przedstawicieli zainteresowanego terytorjum w pertraktacjach. Odrzucenie projektu przez Litwę nastąpiło, według autora, wskutek pewnych koncesji udzielonych w tym punkcie przez Radę Ligi Polse.

Jest to wniosek zupełnie dowolny, gdyż owe rzekome koncesje w niczem nie kępowały i nie osłabiały stanowiska Litwy jako strony w pertraktacjach. Pomimo to — powiada prof. Bougouin — Hymans zebrał jeszcze raz obie strony w Genewie i przedstawił im nową ulepszoną (!) redakcję pierwotnego swego projektu. Polska odrzuciła go à limine pod pretekstem, że wyraziłszy zgodę na pierwszy projekt, nie może obecnie zmieniać swego stanowiska.

W tem przedstawieniu rzeczytkwi już poważnie przeinaczenie ogólnie znanych faktów. Ale o tem później. Omawiając dalej wypadki, które doprowadziły do decyzji Rady Ambasadorów z 15.III 1923, autor dochodzi do wniosku, że „decyzja ta ze stanowiska prawa i etyki międzynarodowej może być uważana jedynie za zarządzenie (un arrêt) polityczne, powzięte bez zgody jednej ze stron zainteresowanych, a przeto nie osłabia prawa Litwy do późniejszej rewindykacji”.

Jakie są dalsze tego skutki?

Litwa, nie chcąc zrzec się Wilna, a nie mogąc odzyskać go siłą, uprawia opór bierny, chce zmusić Polskę do koncesji drogą zablokowania ekonomicznego Wileńszczyzny — choćby przytem miała sama zginąć. Pod naciskiem okoliczności musiała w grudniu r. ub. w Genewie zgodzić się na zniesienie stanu wojny i rozpoczęcie rokowań. To jednak jej zasadniczego stanowiska nie zmieniło i dążenia do rewindykacji Wilna nie osłabiło.

Następuje wyżej podana konkluzja autora: trzeba powrócić do projektu Hymansa. Posiada on szereg szczęśliwych cech: oszczędza uczucia narodowe, podnosi w najbardziej racjonalny sposób pojęcie o państwie, jako harmonijnym ugrupowaniu ludzkim na zasadzie dobrowolnej zgody, pozwala przystąpić do pokojowego urzędzenia kontynentu europejskiego. Jest do przyjęcia dla Litwy, zwłaszcza, że rząd litewski mógłby zapewne uzyskać pewne zmiany w projekcie, w kierunku tych zastrzeżeń, które poprzednio wysuwał dla zabezpieczenia większej niezależności w polityce zagranicznej i swej neutralności.

Plan ten jest, zdaniem autora, także do przyjęcia dla Polski, która potrzebuje przy-

Rokowania polsko-litewskie.

Przyjazd delegacji litewskiej.

WARSZAWA, 26.VI. (Pat). Dnia 27 bm. o godz. 9-ej w. przybyła do Warszawy pociągami gdańskimi delegacja litewska na konferencję w sprawach gospodarczo-tranzycyjnych.

W skład delegacji pod przewodnictwem Zauniusa wchodzi: Norkautis, Sobolaukas, Struoga, Dobkiewicz, Karys i Szumauskas.

Litewski projekt paktu o nieagresji.

KOWNO, 26.VI. (tel. wł.). Jak donoszą gazety kowieńskie, litewskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych opracowało już swój kontrprojekt paktu o nieagresji, który będzie doręczony delegacji polskiej na jednym z pierwszych posiedzeń komisji mieszanej w Kownie. Delegacja polska przyjechała do Kowna wczoraj o godz. 11-ej wiecz. i zamieszkała w hotelu litewskim.

Poszukiwanie załogi „Italii”.

Dalsza pomoc Szwecji.

STOKHOLM, 26.VI. (Pat). Rada ministrów odbyła dziś rano nadzwyczajne posiedzenie, na którym postanowiono oddać natychmiast do dyspozycji ekspedycji do Spitzbergu jeszcze dwa samoloty. Zostały one wysłane zaraz dzisiaj koleją do miejscowości Narwik w Norwegii, a we czwartek zostaną przewiezione na parowcu do Spitzbergu.

Kierownika szwedzkiej ekspedycji ratunkowej doniósł telegraficznie ubiegłej nocy, że w ciągu poniedziałku poszukiwania musiały być zaniechane z powodu mgły. Skoro tylko warunki atmosferyczne na to pozwolą rozbitkom dostarczone będą dalsze zapasy żywności i podjęte będą również poszukiwania grupy Mariano.

Poszukiwanie grupy Mariano.

PARYŻ, 26.VI. (Pat). Do agencji Havasa donoszą ze Spitzbergu, że samolot Braganta znajduje się w dalszym ciągu na wielkim lodowcu na przykładzie północnym. Poszukiwania grupy Mariano prowadzi szwedzki statek u wejścia do cieśniny Hinlope. Załoga statku „Citta di Milano” ustawiła na nartach aparat szwedzki, który będzie próbował dotrzeć do członków ekspedycji gen. Nobile, pozostałych na lodowcu. Akcję utrudnia niepogoda. Łamacz lodów „Krasin” wyjechał z Bergeh.

O Amundsenie nic nie wiadomo.

MOSKWA, 26.VI. (Pat). Radostacja łamacza lodów „Matygin” nie przejęła jak mylnie donoszono żadnego sygnału Amundsena. Lotnik Babuszkin prowadzi poszukiwania na wyspie Nadziei i na ziemi króla Karola, jak dotąd bez rezultatów.

Projekt Kelloga.

WARSZAWA, 26.VI. (Pat). Poseł Stanów Zjedn. w Warszawie Stetson wręczył p. ministrowi Spraw Zagr. z polecenia swego rządu notę datowaną 23 czerwca 1928 r. w sprawie paktu antywojennego z propozycją przystąpienia Polski do tegoż paktu. Do noty dołączony jest projekt paktu odpowiadający pierwotnemu projektowi amerykańskiemu, lecz rozszerzony. Analogiczne dokumenty zostały skierowane do rządów Francji, W. Brytanii i dominjów, Niemiec, Włoch, Japonii, Belgii i Czechosłowacji.

Projekt amerykański brzmi jak następuje: Prezydent Stan. Zjedn., prezyd. Rep. Francuskiej, JKM. król belgijski, prezydent Republ. Czechosłow., JKM. król W. Brytanii, Irlandii i brytyjskich dominjów zamorskich, prezyd. Rzeczypospolitej i JKM. król włoski, JCM. cesarz Japonii, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w głębokim poczuciu wysokiego obowiązku działania dla rozwoju dobra ludzkości, w przekonaniu, że nadeszła pora, kiedy szczerze wyrażenie się woli, jako narzędzia polityki narodowej powinno nastąpić w celu uwiecznienia pokojowych i przyjacielskich stosunków obecnie istniejących między ich narodami, w przekonaniu, że wszelkie zmiany w ich stosunkach wzajemnych winne być poszukiwane tylko za pomocą środków pokojowych, winne być wynikiem pokojowego i uporządkowanego postępowania, a że któremukolwiek należącemu do niniejszego paktu mocarstwu, które w przyszłości podejmie się przeprowadzenia swych narodowych interesów przez uciekanie się do wojny, winny być omówione korzyści wypływające z tego traktatu—w nadziei że zachęczone przez ich przykład wszystkie inne narody świata przyłączą się do tego wysiłku ludzkości, a przez przystąpienie do niniejszego traktatu z chwilą jego wejścia w życie wpro-

wadzą swe narody w orbitę dobrodziejstwa tego postanowienia, łącząc w ten sposób cywilizowane narody świata we wspólnym wyrażeniu się woli, jako narzędzia ich narodowej polityki,—postanowili zawrzeć traktat i w tym celu naznaczyli swoich pełnomocników Prezydenta Stanów Zjednoczonych, Prezydenta Republiki Francuskiej i t. d. którzy po wzajemnym przedstawieniu swych pełnomocnictw zgodzili się na następujące artykuły:

1) Wysokie układające się strony oświadczają się uroczyście w imieniu swych narodów przeciwko postępowaniu wojennemu, jako środkowi rozstrzygnięcia konfliktów międzynarodowych oraz wyrzekając się go, jako narzędzia narodowej polityki we swych wzajemnych stosunkach.

2) Wysokie układające się strony zgadzają się, aby regulowanie lub rozstrzygnięcie wszelkich wyników między nimi różnic lub konfliktów, jakiegokolwiek natury bez względu na ich genezę, dokonywane były nigdy inaczej, jak tylko na drodze pokojowej.

3) Traktat ten ma zostać ratyfikowany przez wysokie układające się strony wymieione w załącznikach w sposób zgodny z ich konstytucją państwową i obowiązującą ma po złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych. Niniejszy traktat pozostanie po wejściu w życie, jak zarządzono w paragrafie poprzednim, otwartym, tak długo, jak będzie potrzebne dla przystąpienia wszystkich innych państw. Każdy dokument zaświadczenia przystąpienia państwa będzie złożony w... i niezwłocznie po złożeniu wejdzie w życie między państwem, które się w ten sposób przyłączy do traktatu, a innemi państwami już doń należącymi. Dalsze ustępy ustalają tylko sposób ratyfikacji i języki w których teksty mają być sporządzane francuski i angielski.

acji wewnętrznej jak również wobec Niemiec, które nie pogodziły się z granicami wschodnimi...

„Szczęśliwe rozwiązanie problemu wileńskiego przez porozumienie z Litwą pod znakiem idei federacyjnej byłoby doskonałym punktem wyjścia dla utworzenia systemu ścisłego porozumienia z innymi państwami bałtyckimi”.

Temu kofcowemu wnioskowi! prof. Bougouin możnaby przyklasnąć, pomimo wielu błędów jego rozumowania. Niestety, wniosek ten nie jest ostatni. Następuje po nim drugi, który całą wartość długiej rozprawy niweczy. Jest to coś w rodzaju owego post-scriptum w długim liście kobiecym, w którym dopiero ukrywa się najistotniejsza część całego listu.

„Układ polsko-litewski—powiada autor—pozwoli załatwić sprawę wschodnich granic niemieckich. Wzmoczenie siły Polski, otwarcie swobodnego wyjścia na morze przez

Kłajpedę, konwencje z Niemcami, zabezpieczające Polsce dostęp do portu gdańskiego—wszystko to pozwoliłoby jej—zdaniem francuskiego profesora—zrezygnować z korytarza pomorskiego, a najgroźniejsza przyczyna we wschodniej Europie zostałaby usunięta. Wówczas można będzie mówić rzeczywistie o Locarno bałtyckim, które doprowadzi do ostatecznej pacyfikacji północny wschód Europy!”

Ta ostatnia konkluzja z zadziwiająco lekkością załatwiająca kwestję „Locarno północno-wschodniego” wyłącznym kosztem Polski kompromituje pozorny obiektywizm prof. Bougouin i nadaje całej jego publikacji wyraźne cechy inspiracji zewnątrz.

Mimo to warto jest poddać rzeczowej krytyce niektóre jego wywody, rozpatrując je na tle dzisiejszej sytuacji politycznej

Testis.

KLINIKA

Położniczo - Ginekologiczna U. S. B.

z dniem 1-go lipca b. r.

wstrzymuje
przyjmowanie chorych
i rodzących.

1987

Dzień polityczny.

Wiceprem. Bartel był wczoraj przyjęty przez Marszałka Piłsudskiego na audjencji. Konferencja dotyczyła prawdopodobnie omówienia spraw w związku z wyjazdem Marszałka Piłsudskiego, którego zastępować będzie wiceprem. Bartel. Termin wyjazdu Marszałka nie został jeszcze ustalony. Prawdopodobnie nastąpi on w pierwszych dniach lipca. Tak samo nie jest jeszcze pewne, którą z miejscowości wybierze Marszałek Piłsudski na spędzenie urlopu. Najprawdopodobnie jak zwykle Druskieniki.

Prasa czeska donosi, że rokowania handlowe z Polską zostały już ukończone i że chodzi obecnie tylko o ustalenie tekstu umowy. Pisma zwracają uwagę, że trudności, jakie się wyłoniły ostatnio, a mianowicie to, że umowa może być ratyfikowana dopiero po zebraniu się Sejmu na sesję jesienną, mogą być usunięte w ten sposób, że umowa zostanie wprowadzona w życie rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej.

Polsko-czechosłowackie rokowania handlowe zakończone zostały w dniu wczorajszym w Warszawie podpisaniem czterech protokołów do ramowej umowy handlowej zawartej 23 kwietnia 1925 roku. Protokoły te nowelizują listy znizek konwencjonalnych udzielonych sobie wzajemnie przez obie strony. Protokoły w niczem nie naruszają wyżej wymienionej umowy i będą w najbliższym czasie przez obie strony przedstawione do ratyfikacji powołanym do tego czynnikom. Jednocześnie zostały ustalone zobowiązania regulujące eksport czeński do Polski oraz wymienione noty przedkładające dotychczasową umowę naitową. Protokoły podpisał ze strony Czechosłowackiej dyrektor departamentu M. S. Z. w Pradze Frydman, a z ramienia Polski podsekretarz stanu w M. S. Z. Alfred Wysocki i dyrektor departamentu handlowego M. S. Z. H. Mieczysław Sokolowski.

Zainteresowanie 4 proc. premijową pożyczką inwestycyjną emitowaną obecnie przez skarbn państwa jest wielkie o czem świadczą tłumny napływ klienteli do kas instytucji przyjmujących zapisy na obligacje.

W związku z tem okazała się konieczność otwarcia dodatkowych kas w tych instytucjach, aby umożliwić szybką obsługę klienteli.

Dla ilustracji podajemy, że już w pierwszych dniach w jednym tylko okręgu PKO w Warszawie podpisano obligacji na 600 tys. zł.

Tak samo pomyślne wiadomości nadchodzą z innych banków i oddziałów prowincjonalnych.

Zainteresowanie jest tak olbrzymie, że pożyczka została trzykrotnie przewyższona i to jeszcze przed terminem. Dowiadujemy się również, że umorzenie tej pożyczki, które miało nastąpić po 10 latach, nastąpi prawdopodobnie wcześniej.

Marszałek Sejmu Daszyński przyjął wczoraj prezesa komisji administracyjnej pos. Polakiewicza, który wręczył potwierdzenie odbioru aktów, dotyczących rzekomych nadużyć wyborczych, wręczonych ministrowi spraw wewnętrznych. Równocześnie pos. Polakiewicz zawiadomił marsz. Daszyńskiego, że referaty tych spraw drogą wniosków i materiału ma złożyć rządowi po ich opracowaniu.

W związku z informacją jaką zamieściło jedno z pism lwowskich, jakoby rząd polski postanowił zerwać w najbliższym czasie rokowania handlowe z Niemcami i odwołać swych delegatów do rokowań, Polska Agencja Telegraficzna upoważniona jest do stwierdzenia, że wiadomość ta jest pozbawiona wszelkich podstaw.

22 b. m. wiceminister M. S. Z. P. Szubert wydał obiad na cześć posła polskiego w Berlinie p. Olszowskiego, opuszczającego swe stanowisko. Podczas obiadu p. Szubert wygłosił przemówienie pożegnalne i w imieniu rządu Rzeczypospolitej p. Olszowskiemu 16 statuetek porcelanowych z 18 w.

Z posiedzenia Wojewódzkiego Komitetu Regionalnego.

W uzupełnieniu do wczorajszego sprawozdania z posiedzenia woj. K-tu Regl. podajemy dziś na wstępie przemówienie p. wojewody Raczkiwicza, a następnie dalszy ciąg obrad onegdajszego posiedzenia.

Przemówienie p. woj. Wł. Raczkiwicza.

Otwierając dzisiejsze zebranie mam zaszczyt złożyć jaknajgorętsze podziękowanie wszystkim, którzy zechcieli na nie przybyć, gdyż tem samym zadokumentowali swoje zainteresowanie sprawą naszego regionalizmu z jednej strony, a z drugiej strony temi zasadami, które regionalizm wysuwa jako podstawę najlepszej metody rządzenia wspólnie ze społeczeństwem. Konstytucja nasza już w swoich podstawach wyraźnie podkreśla, że zasady decentralizacji i dekoncentracji są temi momentami, które będą przeważały w rozwoju naszego życia państwowego i społecznego i jeżeli jeszcze nie wszystko pod tym względem zostało wykonane temniemniej posuwamy się stale naprzód w kierunku rozwoju naszego samorządu terytorjalnego. Jakkolwiek wiele jeszcze zostało do zrobienia, jednakże niewątpliwie w najbliższej przyszłości podstawa samorządu naszego harmonijnie skonstruowanego od dołu do góry będzie uskuteczniła. W dziedzinie dekoncentracji, zwłaszcza w ostatnim czasie przeprowadzono również w tym kierunku cały szereg posunięć, które jak to jest zresztą ogólnie znane, przynoszą wyrazne korzyści.

Jeżeli w dziedzinie życia gospodarczego w stosunku do potrzeb terenu małego, większego i jeszcze większego, terenu—przypuśćmy gminy, powiatu czy województwa, samorząd daje gwarancję, że przy współdziałaniu szerokich warstw ludności przez swych delegatów, uwzględniony będzie cały szereg istotnych potrzeb danego terenu, o tem niemniej należy powiedzieć, że w granicach samorządu nie są właściwie wyczerpane wszystkie zagadnienia gosp. kult. tego terenu, że jest jeszcze cały szereg kwestyj, które wychodzą poza ramy samorządu, a które wymagają pieczołowitej opieki. Jeżeli więc dzisiaj w myśl zresztą ogólnych dyrektyw naszego rządu pozwoliliśmy sobie prosić panów na to zebranie, to dlatego, ażeby jednocześnie zwrócić się do Panów z apelem, aby zechcieli przystąpić razem z mną do współpracy nad opracowaniem przedewszystkiem podstaw wielkiego programu gosp. kult. tego terenu, który jest zamknięty w granicach województwa; następnie, aby zechcieli być promotorami tych potrzeb, które życie codzienne wysuwa, tych zasadniczych zagadnień, które mają specjalne znaczenie dla naszego terenu i pozatem, aby zechcieli również panowie być opiniodawcami w tych kwestiach, które chciałbym później panom przekazać, a które dla terenu będą miały szczególne znaczenie.

Regionalne komitety wojewódzkie właściwie dla tych dwóch zadań są powołane z jednej strony dla opracowania wielkiego programu gosp.-kult. na terenie woj., z drugiej strony dlatego, aby czynnik obywatelski mógł przedstawić władzom rządowym potrzeby danego terenu w należytem opracowaniu i pogłębieniu, tak, aby te kwestie mogły być skutecznie przez wszelkie władze decydowane i wprowadzane w życie. To są dwa najważniejsze momenty, które stoją przed regionalnymi komitetami woj. Rzecz oczywista, że jeżeli chodzi chociażby o nasz teren, to nie można nazwać regionem, w ścisłym znaczeniu tego słowa, naszego województwa. Region to szersze pojęcie, to są wszystkie tereny zbliżone i pod względem etnicznym i pod względem gospodarczym i pod względem kulturalnym. Jadażte na terenie każ-

Niekompletny gabinet Rzeszy.

BERLIN, 26.VI. (Pat). Posłowie socjalistycznemu Hermanowi Müllerowi nie powiedli się dotychczas przeprowadzić obsadzenie 7 tek na ogólną liczbę 12. Kanclerzem ma zostać socjalista Herman Müller, ministrem spraw wewnętrznych socjalista Sewering, finans—socjalista Hilferding, sprawy zagraniczne—Stresemann (niem. partja ludowa), gospodarke—Curlius (niem. partja lud.), Reischwäre—Groener (bezp.), poczta—Schaetzel. Pos. Müller ma przyedrzeć prezydentowi Hindenburgowi do zatwierdzenia listę gabinetu niepełną. Dwie lub trzy teki pozostałyby narazie nie obsadzone.

Bela Kun przed sądem.

WIEDEN, 26.VI. (Pat). Dzisiaj rozpoczął się tutaj proces przeciwko byłemu węgierskiemu komisarzowi Beli Kunowi oraz dwu jego towarzyszom z powodu brania udziału w tajnych związkach. Wszyscy obecni na sali musieli się poddać ze względu na bezpieczeństwo rewizji osobistej. Na sali obecni są również reprezentanci obcych poselstw. Na zapytanie przewodniczącego czy poczyna się do winy Bela Kun odpowiedział, że według zasad międzynarodówki komunistycznej działał on w interesach zwycięstwa proletariatu i może tylko odpowiadać przed własną władzą, dlatego też nie czuje się winnym. Podczas zeznań przychodziło do gwałtownej scysji między nim, a przewodniczącym, przyczem przewodniczący upominał Belę Kuna, ażeby nie czynił podczas zeznań żadnych wycieczek osobistych. Bela Kun zeznał następnie, że przybył do Wiednia ze względu na sytuację węgierskich robotników. Bezpośrednim powodem przybycia jego był list jednego z jego przyjaciół, że Węgry planują tajny układ z Włochami i że węgierski sztab generalny opracował plan, w którym znajdują się już konkretne dane w sprawie połączenia Węgier z Włochami. Bela Kun czuł się zmuszony z tego powodu zająć odpowiednio stanowisko przeciwko przygotowaniu do nowej imperialistycznej wojny światowej skierowanej przeciwko unii sowieckiej. Podczas składania tych zeznań przewodniczący przerywał mu kilka razy nawiązując do rzeczowych zeznań. Gdy Bela Kun nie zastosował się do tego nakazu przewodniczący przerwał posiedzenie.

Po przerwie Bela Kun kontynuuje swe zeznania, stwierdza, że nie ma żadnego kontaktu z komunistami austriackimi, chciał on tylko ze względu na niebezpieczeństwo wojny z powodu sojuszu węgiersko-włoskiego, zreorganizować węgierską partję komunistyczną. Rozprawa trwa dalej.

Marszałek Daszyński o przyszłości parlamentaryzmu w Polsce.

WIEDEN, 26.VI. (Pat). W wywiadzie udzielonym korespondentowi dziennika „Reichspost“ marszałek Sejmu Daszyński oświadczył w sprawie przyszłości parlamentaryzmu w Polsce, że obecny Sejm pracuje pilnie i celowo mając owoce poparcie rządu, który udzielił komisjom sejmowym bardzo szczegółowych informacji w omawianych kwestiach. W dalszym ciągu wywiadu marszałek Daszyński oświadczył, że wyboru swego na marszałka Sejmu nie uważa za demonstrację, gdyż kandydował nie dlatego ażeby wywołać napięcie w stosunkach pomiędzy rządem, a parlamentem.

wybor trzech podsekcji: oświaty i wychowania fizycznego, podsekcji kultury estetycznej i podsekcji pracy społecznej. Na przewodniczących tych podsekcji wybrani zostali: I—poseł Kazimierz Okulicz, II—p. Ludomir Jendziński, III—p. Konrad Jocz.

Sekcja Ogólnogospodarcza.

Sekcja Ogólnogospodarcza po dyskusji, w której omówiono program prac, przystąpiła do ukonstytuowania się pięciu podsekcji, a mianowicie: budowlanej, komunikacyjnej, przemysłowej, handlowej, statystyczno-ekonomicznej. Wybór przewodniczących podsekcji odłożono do następnego zebrania sekcji.

Posiedzenie Zarządu Wojewódzkiego Komitetu Regionalnego.

Po zakończonych obradach poszczególnych Komisji Komitetu, zebrał się pod przewodnictwem Woj. Raczkiwicza Zarząd Komitetu. Na posiedzeniu tem zostało wysłuchane sprawozdanie przewodniczących Sekcji z obrad tych Sekcji i poczyniono przedwstępne kroki dla wypracowania zasadniczego programu prac Komitetu. Omówiono następnie sprawę regulaminu obrad poszczególnych Komisji, polecając opracowanie tego regulaminu Sekretariatowi Komitetu w porozumieniu z Sekretarzami poszczególnych Sekcji. Omówiono na Zarządzie sprawę powołania do poszczególnych podsekcji wraze potrzeby fachowców—rzeczoznawców dla udzielania opinii w sprawach, będących przedmiotem prac sekcji i sprawę powołania zastępców przewodniczących sekcji.

Sekcja Oświatowo-Kulturalna.

Na posiedzeniu Sekcji Oświatowo-Kulturalnej pod przewodnictwem p. kuratora Pogorzelskiego omówiono program i metodę prac najbliższych komisji, poczem przyjęto wniosek o

Pomnik Romualda Traugotta w Swistocz.

Przed kilku dniami w miasteczku Swistocz odbyła się uroczystość odsłonięcia pierwszego w Polsce pomnika Naczelnika Rządu Polskiego w czasie powstania w latach 1863—1864 dyktatora Romualda Traugotta, powołanego przez władze rosyjskie na stólkach Cytadeli. Uroczystość uświetnili swem przybyciem przedstawiciel Prezydenta Rz. P., wiceminister spraw wojskowych gen. Fabrycy, minister rolnictwa Niezabykowski, wojewoda białostocki Klirz i delegat marszałka Sejmu poseł Polakiewicz oraz dwaj biskupi ks. Bandurski i ks. Michalkiewicz z Wilna.

Skazanie Nowaczyńskiego.

Dn. 25 bm. przed lwowskim sądem okręgowym karnym odbyła się rozprawa karna przeciwko Adolfovi Nowaczyńskiemu i Olszewskiemu, red. „Gazety Warszawskiej Porannej“, oskarżonym przez dr. Olgierda Górkę docenta uniwersytetu i naczelnego redaktora „Dziennika Lwowskiego“ o obrazę czci z powodu skierowanych przeciw niemu zarzutów natury prywatnej, zawartych w artykule „Gazety Warszawskiej“ p. t.: „Fi Górka“. Trybunał skazał A. Nowaczyńskiego na 4 miesiące aresztu bez zamiany na grzywnę i bez zawieszenia wykonania kary, zaś Olszewskiego, wobec niekaralności, na miesiąc aresztu, zamienionego na 750 zł. grzywny. Zastępca oskarżonych zastrzegł sobie 3 dni do namyślenia w kwestii wniesienia odwołania, a zastępca oskarżyciela prywatnego również zastrzegł sobie termin celem ewentualnego domagania się jeszcze wyższego wymiaru kary.

Super szlagier obecnego sezonu „Gehenna zdradzonego męża“ z udziałem: PETERSENA, MOZZUCHINA i Hr. ESTERHAZY. Tragedja nieznanego żołnierza w tych dniach 2007 w kinie „HELIOS“.

Wszehpolskie związkowe regaty żeglarskie.

cy znajdują się w Wilnie pod opieką niezmordowanego w oprowadzaniu prof. Rusczyca, który im piękności i ciekawości starej stolicy Jagiellonów ukazał. A poroładni, regaty wioślarskie międzyklubowe na Wilji, zgromadzą całe Wilno na brzegu, w wygodnie urządzonej trybunach, z których widok na malownicze góry, Antokol i rzekę, co ma dno złoście i niebieskie lica, będzie dodatkową przyjemnością do zawodów wioślarskich i żeglarskich naszych dziesiątkich sportowców. Wiczeorem... jakżeby co innego jak tańce w letnim kasynie olickim 3 pułku saperów wileńskich.

Paula przywdzieją letnie, obłokowe sukienki, muślinowe w kwiatunki i wianuszki, tancerze będą udawali okrutnych wieków... rzecznych i jeziornych, a z pewnością purpurowy świt zastanie ich jeszcze wszystkich w objęciach blue-bottom'a czy wyskakujących polskiego mazura.

W niedzielę, ważne regaty przedolimpijskie czyli próba, kto będzie mógł do nich stanąć z wileńskich zespołów, po nich, wabik nieładal Regaty pańi Biedne rączki jakież będą mieć mozołe, ale to nieci Miłszy jest dla dzisiejszego admiraora koleżeńskii uskisk takiej dzielnej silnej rączki, niż mdle muśnięcie wypomadowanych wąsów, na wygłokremieniu, leniwej i miękkiej łapeczce beżmyślnej damulki. Po rozdaniu nagród, rozjadą się goście, a gospodarze spoczną na laurach, czego się im szczerze życzy niniejszem. Obyż! Obyż!... wiecie już o co modły do bóstw łądowych, rzecznych i niebieskich wznosić? Ze już wolimy wodę pod stopami niż nad głowami, i że dosyć, po stołroć dosyć deszczu, i niech nie pada więcej, bo dostaniemy wodowstrętu, powściekamy się, zapłacemy, spleśniejemy, wpadniemy w chro-

Prace regionalne Jedyinki. Zebranie krakowskiej grupy regionalnej.

KRAKÓW, 26.VI. (Pat). W lokalu redakcji „Chłopa Polskiego“ odbyło się w dniu dzisiejszym zebranie delegatów Beżpartyjnego Bloku W. z Rz. powiatów województwa krakowskiego. Obrady zagałi pos. Pochmarski, witając w serdecznych słowach nestora ruchu ludowego Jakóba Bojke, któremu zebrani zgotowali gorącą owację. Pos. Bojko wybrany przez akklamację przewodniczącym wygłosił dłuższe przemówienie, nawołując do jedności ludu. Referat o sytuacji politycznej w związku z pracami Sejmu i z uchwaleniem budżetu wygłosił pos. Pochmarski, charakteryzując go i działalność BBWR, zmierzającą do uzdrowienia państwa. Pos. Kleszczyński omówił sprawy gospodarcze, wywołując do zjednoczenia się wszystkich organizacji rolnych. Pos. Jarosz przedstawił na tle osobistych doświadczeń i sprzeczności zasadniczą różnicę między rządem poprzednim, a rządem Marszałka Piłsudskiego podkreślając zasługi rządu obecnego około poprawy warunków bytu ludu wiejskiego. Pos. Kautzki zwrócił uwagę na potrzeby wsi, która znajduje pełne zrozumienie i poparcie u czynników rządowych. Po ożywionej dyskusji przyjęto przez akklamację następującą rezolucję: Zebrani włościanie i obywatele powiatów woj. krakowskiego składają hołd Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i Panu Marszałkowi Piłsudskiemu oraz wyrażają pełne zaufanie dla jego rządu. Zebrani dziękując posłom Beżpartyjnego Bloku za dotychczasową pracę wyrażają im zaufanie oraz uznanie.

Z całej Polski.

— Uczony francuski w Polsce. Wczoraj 26 b. m. przybył do Warszawy znany uczyony i profesor francuski dr. Paul Baillart. Prof. Baillart odwiedza Polskę, zaproszony przez p. marszałka Senatu Szymańskiego i Uniwersytet wileński, mając zamiar wygłosić szereg odczytów w Warszawie oraz w Uniwersytecie wileńskim.

Z Litwy Rowieńskiej.

Wybory do samorządów. KOWNO, 26.VI. (tel. wł.). „Lit. Aid.“ donosi o wielkich reformach w dziedzinie samorządowej. Ustawa samorządowa ma ulec w najbliższym czasie zmianie. Nowy projekt ustawy samorządowej rozważa obecnie Gabinet Ministrów, wkrótce ustawa zostanie ogłoszona przez prezydenta państwa. Ustawa zmieni zasadniczo warunki pracy samorządowej. „Lit. Aidas“ spodziewa się, iż wejdzie ona w moc natychmiast po ogłoszeniu, a więc jeszcze w r. b.

Ilu lekarzy ma Litwa?

Wydział zdrowia litewski M-stwa Spraw Wewn. zarejestrował w swych wykazach na 1 maja b. r. 443 lekarzy, pełniących swe funkcje zawodowe w granicach Litwy. Z tej liczby 375 mężczyzn i 68 kobiet. Lekarzy dentyistów znajduje się na Litwie 273, w tem 47 męzc. i 226 kob. Felcerów—202, akuszerok—309, masażystek—9.

Kronika telegraficzna.

— Telegram z powinszowaniem wysłał do Poincaręgo Primo de Rivera z okazji wspaniałego zwycięstwa w parlamencie sankcjonującego wielkie projekty finansowe rządu. Telegram kończy się wyrażeniem jak najszerszych życzeń Hiszpanii dla pomyślności i wielkości Francji.

— Pierwszy lot odbożczy się dziś nad Londynem wykończony, niedawno największego z dotychczas wybudowanych samolotów angielskich. Jest to jednopłatowiec, wazący 14 tonn o 3 silnikach typu Kondor siły łącznej 2.100 HP. Długość samolotu wynosi 75 stóp, rozpiętość skrzydeł 150 stóp. Samolot jest pięć razy większy od przeciętnego jednoosobowego samolotu.

Wszehpolskie związkowe regaty żeglarskie.

Adonis—słońca i Józefuoweczka—Szlakiem Batorego Marsz.

Liga Morska i Rieczna oraz Polski Związek Żeglarski organizują 29.30 czerwca i 1 lipca interesującą wodną rozrywkę dla wilanin i spodziewanych gości. Mianowicie na uroczych, przezroczych wodach jezior trockich, tak mało odwiedzanych przez mieszkańców Wilna, mają się odbyć wszehpolskie regaty żeglarskie, na prowadzonych kilkudziesięciu żaglowkach z Warszawy, potem otwarcie letniej przystani Ligi Morskiej i Riecznej i poświęcenie nowej łodzi.

Organizatorami tej, zewszehmiar interesującej imprezy, mającej na celu szerzenie żamkowania w sporcie wodnym, i co za tem idzie poznawanie terenów jeziornych, tak w naszej krainie pięknych i poetycznych, są, prezes wileńskiego oddziału Ligi Morskiej i Riecznej p. Stefan Pogorzelski i prezes Polskiego Zw. Żeglarskiego dr. Ludwik Szwycowski, gorący zwolennik tego estetycznego, zdrowego i zajmującego sportu.

Atrakcje obmyślono rozmaite i zapewnić można, że amatorów będzie wielu, którzy się znajdują w Trokach dzięki zapewnionej komunikacji autobusowej między Landwarowem i Trokami.

W piątek 29 czerwca o 12-iej odbędzie się otwarcie przystani i podniesienie bandery Ligi, oraz chrzest nowej łodzi żaglowej, poczem nastąpią regaty, wręczenie nagród i zabawa w parku miejskim.

niczny katar, melancholje i reumatyzmy, przejdziemy masowo na wiarę Gwebrów i modlić się będziemy: „O słońce, Ojciec wszechzycia cośmy ci złoście zrobili żeś nas opuścił! Czy wogóle jeszcze istnieje jesz w beżmiernym obszarze niebios, azali się nie pożarł jak smok stworzony przez limonowskiego? W takim razie wybierzemy z poródr Wincentynek najpiękniejszą Wilna dziewczę, niewinną i młodą jako kwiecie lilji polnej, i ofiarujemy ci na pożarcie, byś się nią nasycił, (niech ci kości mi w paszczy stanie), a ty oddaj nam bóstwo promienne jasnego Feba-Adonisa, niech znów spogłada na nas z usmiechem, niech całuje gorącymi promieniami półnagie ciała młodzieży, wyprażającej mięśnie na boiskach, na wodzie i na lądzie, niech stare kumoszki i dziadulów poczłwicy grzeje, niech... niech robi co chce, ale niech wróci do nas... Tak go czekamy!

Bo czyż tylko regaty nań czekają? Setki pomysłów, wycieczek, setki młodych twarzy zwraca się codziem z żałosną tęsknotą ku szarym i zadżdżonym widokom, i pierś wznosi się westchnieniem: „Kiedyż będzie pogoda“. A Józefuoweczki skisniałe na kapusie, otrzepują chusty z wody, suszą przemoknięte „tuflie“ i stekając mówią: „Uot zesz Pam Bóg naród doświadcza jeżeli w tym roku musi lata nie biegać, a wszystko moja paniutka przez ta radia, świat—powietrze odrutowali i kco żeb dobrze było, ta mówiu, wszystkie mówiu, alakstryka, ciongnie woda, powietrzem trzęsi, dek i kropki i kropki, bez pamięci, a rymatyz sukchim bolem kości łamie, dy łamie, i co ty jemu zrobisz... mojej ciuoci wieczny pokój jak był pokręciwszy ręcy-nogi, to u jej taki twarzyczek suchifki był zrobiwszy się, że i jego prosto... widać nie było... Nogi

nie z mokrości nie wysychają, trzewiki rozleźli się, nosy pozadzierawszy, wiadomo, na kółkach rozkopali, chodź jak po ornym gruncie, tylko że ten owisek pleknie puszcza się, musi la koni magistrackich, ci na owsianka, na krupy postne hodują je-go... miejsca nie stało... Już tego dawniej nie było... Pani Bafkowska swojej radysy i buraczków pod nosem sądu nie sadziła, ale te... mówio sycyllisty „dek na złość... komu?... Nu, ci mnie wiedzcie... szatańska ich moc... Może to i przez nich boska ręka deszczem karze, słonko na swoich pokojach trzyma, do nas grzesznych nie dopuszkając. A te, nie patrząc, głowa zakręciwszy, figli strojo... to im po wodzie gołym pływać, to im traktem halopem gdzieś latać, język wywiesiwszy, a wszystko gołe i bosc, dobrze choć że odzienia nie psujo, ale nie wiem ja jak oni bez wstydniki tak grzeszne ciało nie wstydzo się pokazywać nie to już prostemu narodowi, a te i kapłanowi, i samemu wojewodzie... Nu i powiedź mnie paniutka jak tu nie ma być, jak dobrze w gancie, piszy... „klenska matarolo, meterjo... a niechaj jo... ot dopuszczanie i koniec“.

Mimo tej obojętności Józefuoweczek wileńskich, niechętnych sportom, higienie i świeżemu powietrzu, w ostatnią sobotę i niedzielę czerwca odbędzie się Marsz szlakiem Batorego, urządzany przez komitet wojewódzki, na przestrzeni 80 kilometr. na etapie Konstanyńów—Wilno. Jest to już drugi marsz sportowy, pierwszy miał miejsce w 1927 r. Chodzi tu władzom wojewódzkim o spopularyzowanie wśród młodzieży sportu pieszego i težynny zbiorowej oraz przygotowania drużyn do corocznego Marszu Kadrowki w sierpniu.

Trasa marszu szlakiem Batorego dzielił

się na dwie części: pierwszy etap Konstanyńów—Słobódka wynosi 45 kmtr. start Konstanyńowie, meta w Słobódce, drugi etap Słobódki do placu Katedralnego w Wilnie. Droga, którą przebiegną ohoce drużyny sportowe z województw wileńskiego, białostockiego i nowogródzkiego, jest to stary trakt handlowy i wojenny Litwy w walce z Moskwą. Zowią go traktem Batorego od czasów przemarszu tedy króla Stefana Batorego, w latach 1579—1582, idącego przeciw carowi Iwanowi IV Groźnemu w wojnie o Infanty.

Pełno na tej drodze pamiętek i wspomnień. Z kurhanów i okopów wykopywaną przez długie lata zbroje i pieniążki srebrne z wizerunkiem Jagiellonów lub Batorego. Młodzież nasza deptać więc będzie te same drogi, piaski i mchy leśne, które ongiś uginaty się pod zbrojnymi, rycerskimi stopami ich, jakże odległych przodków! Piękny wzór, piękne mieć będą wspomnienie, to też trening idzie w tempie przyspieszonym, by sprostać zadaniu, a tu nieżnośna pogoda ciągle przeszkadza! Prawdziwie dzielne drużyny oczywiście ruszą w wicher i burze, ale nieszczęna publiczność, zainteresowana bardzo sprawnością młodego pokolenia, jakże spogłada niecierpliwie na barometr, na chmurne niebo, na kalendarz... Próbne regaty na Wilji zgromadziły w niedzielę tłumy, dzięki pięknej pogodzie, która, o dziwo, wytrzymała od wieczora do wieczora, pozwoliwszy łaskawie obchodzić i wianki nocy S-to Jańskie, pełnej dziwów i zaklętych czarów, którym pono uległ najpoważniejsi meżowie naszego grodu... Hel. Romar.

Życie gospodarcze.

Wystawa Rolniczo-Przemysłowa w Wilnie.

O ile Targi Północne mają na celu zobrazowanie naszej wytwórczości rodzimej we wszystkich gałęziach przemysłu, o tyle organizowana przy nich Wystawa Rolniczo-Przemysłowa posiadać będzie charakter więcej lokalny i ma na celu zobrazowanie przede wszystkim wytwórczości rolnej Ziemi Północno-Wschodniej Rzeczypospolitej.

Wystawa organizowana jest przy wybitnym współudziale miejscowych czynników społecznych i sfer rolniczych, które przynajmniej w części, sprawę całą potraktowali niezwykle ambitnie i dzięki zapobiegliwości prezesa specjalnie do tego powołanego Komitetu Rolnego, inż. J. Czerniewskiego pchnęły ją w ramy odpowiedniej organizacji.

Ścisłej mówiąc, celem wystawy jest: 1) Dokładny przegląd w postępkach pracy rolników, oraz w przemyśle rolniczym. 2) Zapoznanie rolników z najnowszymi zdobyczami w zakresie maszyn i narzędzi rolniczych. 3) Zbliżenie rolnika i producentów przetworów rolniczych z konsumentami, wreszcie zapoznanie rolników krajów ościennych, a więc Litwy, państw nadbałtyckich i Rosji z naszą krajową wytwórczością rolną w ogóle.

Praca Komitetu Rolnego, który pozostaje w jaknajściślejszym kontakcie z Komitetem Wykonawczym Targów-Wystawy i jego organami, podzielona jest na sekcje, na cele których stoją wybitni miejscowi działacze i fachowi rolnicy. Kilkotygodniowa praca Komitetu Rolnego wykazała, że cel Wystawy odpowiada dążeniom i programowi pracy na roli ogółu naszych rolników, czego są już dowody w licznych zgłoszeniach rolników na Wystawę.

Niezwykle pocieszającym, aczkolwiek zrozumiałym, jest fakt, iż dzięki ustosunkowaniu się do Targów — Wystawy najwyższych władz państwowych i reprezentantów ich na tych zjazdach w osobach wojewodów wileńskich Raczkiewicza i nowogródzkiego Beczkowicza, sprawą Wystawy Rolnej zainteresowały się nasze samorządy. Do dnia

dzisiejszego wpłynęły już subwencje na cele Wystawy od kilku Sejmików woj. wileńskiego, a niebawem to samo uczynią Sejmiki woj. nowogródzkiego. Na odbywających się pokazach hodowlanych w powiatach i gminach wybierane są konie, krowy i owce, które nadają się na Wystawę. Jeśli już mówimy o przewidzianych eksponatach z inwentarza gospodarskiego, to wspomnieć trzeba, iż szczególnie ciekawe są okazy owiec hodowlanych w Wileńszczyźnie, a to ze względu na ich czystość typu owcy krajowej o wysokiej wartości owcy kożuchowej, dalej mamy ciekawe okazy koni miejscowych wyróżnionych przez specjalne komisje premijalne. Fotografie tych koni rozchodzą się obecnie po całej Polsce. Dzięki akcji hodowlanej poszczególnych Sejmików powiatowych i wysokiemu poziomowi szeregu obór prywatnych, interesującymi będą okazy bydła, oraz trzody chlewnej. Z innych działów Wystawy Rolnej najciekawiej zapowiadają się eksponaty z dziedziny uprawy i przeróbki lnu, dalej interesującymi będą eksponaty leśnictwa oraz z dziedziny melioracji.

Pokazne miejsce na Wystawie mają zająć spółdzielczość. Najciekawiej zapowiadają się eksponaty spółdzielni mleczarskich. Na to Komitet Rolny kładzie specjalną wagę, to też spodziewać się należy budowy pawilonu mleczarskiego z mleczarnią w ruchu. Na Wystawie oglądać będzie można wzorową pasiekę, taką, jaką ona powinna być w życiu.

Podając tych kilka szczegółów chcemy zwrócić uwagę tych wszystkich rolników, którzy dotychczas nie mieli jeszcze możliwości zapoznania się z celami i zakresem organizowanej przy Targach Północnych Wystawy Rolniczo-Przemysłowej, aby nie zaniedbali okazji i póki jeszcze czas zgłosili swój udział w Wystawie. W szeregu następnych artykułów i wzmianek postaramy się szczegółowiej zobrazować poszczególne gałęzi wytwórczości rolnej na podstawie eksponatów zgłoszonych z wszystkich działów rolnych.

Wojna wszechświatowa wycisnęła w Polsce swe szczególnie niszczycielskie piętno na naszych północno-wschodnich ziemiach. Całe wsie, miasteczka stanęły w ruinach, porośniętych później łożami, z pozostałości których sterczące tylko nie zwalone kolumny świadczyły, że kiedyś w miejscach tych nurtowało bujne i bogate życie. Podobny los spotkał liczące przed wojną 30.000 mieszkańców, sławne nie tylko z turystryki niedźwiedzi (skąd nazwa: akademja smorgońska) ale i z rozwiniętego ceramicznego i garbarskiego przemysłu — miasto Smorgoni. Miasto to słygnęło przed wojną ze swego przemysłu, który zatrudniał około 17.000 robotników fizycznych i pracowników umysłowych. Rekrutowała się ta armia robotnicza w 75 proc. z mieszkańców Smorgoni, reszta to okoliczni małorolni i bezrolni włościanie, którzy tu dorabiali na wyżywienie rodzin.

We wrześniu 1915 r. wszyscy prawie mieszkańcy Smorgoni zostali ewakuowani w głąb Rosji. Gdy po kilku latach wrócili zastali już tylko zgłiszczą, ulice zryte armatnimi pociskami i okopami, porośnięte brzezyną i chwastami oraz zawalone kołczasty drutem. Zamieszkali więc smorgończycy w blindażach, niezawalonych piwnicach, w resztkach zimowych okopów. Wówczas trawy i pokrzywy nie rzadko były jedynym środkiem ich pożywienia. Podobne warunki wywołały różne epidemie, które zdziesiątkowały niedobitków ludnego, bo 30.000 miasta.

Dość wprawdzie mieszka w Smorgoniach około 5.000 mieszkańców, ale mieści się to wszystko w prowizorycznie pobudowanych chatkach. Do tego dołącza się nędza, która pozostających bez pracy robotników garbarskich nawiedza prawie stale. Mając więc to na względzie Rada

Wykrycie sowieckiej bandy dywersyjnej.

BRZEŚĆ n/Bugiem, 26-VI. Pat. W wyniku dochodzeń przeprowadzonych w sprawie pożaru w pow. stolińskim władze bezpieczeństwa wykryły w tych dniach sprawcę dwukrotnego podpalania we wsi Lutyńsk, które to podpalania miały miejsce w grudniu zeszłego roku i w marcu b. r.

Sprawcą zbrodni jest niejaki Michał Dworak, mieszkaniec wsi Lutyńsk. Dworak przyznał się do zbrodni i zeznał, że podpalał dokonał na polecenie organizacji komunistycznej, działającej na terenie gminy dąbrowickiej, pow. sarnieńskiego. W wyniku dochodzeń aresztowano 12 osób, które na polecenie władz sądowych osadzono w więzieniu.

Jak stwierdzono działalność Dworaka i jego towarzyszy wiąże się z akcją organizacji, operujących na terenie południowo-wschodnich województw pozostającym pod bezpośrednim kierownictwem komunistów. Jak wynika ze skonfiskowanych przez władze ulotek i nielegalnych cząsteczek wykryta organizacja szerzyła wśród swych członków terrorystyczne metody działania, udzielając im instrukcji w jaki sposób należy powodować katastrofy kolejowe, niszczyć linje telegraficzne, telefoniczne i t. d.

Więści i obrazki z kraju.

O pomoc zniszczonym Smorgoniom.

Miejska m. Smorgoni wystosowała do władz ustawodawczych oraz do rządu memoriał, w którym stawia następujące żądania: 1) uzyskanie od rządu dotacji pieniężnej na odbudowę zniszczonych zabudowań; 2) umorzenie wydatków w swoim czasie niektórym mieszkańcom tutejszego miasta pożyczek na odbudowę, których termin spłaty już upływa; 3) uzyskanie dotacji na budowę szkół powszechnych; 4) uzyskanie dotacji na budowę i uruchomienie średniego zakładu naukowego; 5) uzyskanie na specjalnych warunkach pożyczek na uruchomienie przemysłu garbarskiego; 6) uzyskanie na ulgowych warunkach pożyczki na wybudowanie hydroelektrowni miejskiej; 7) uzyskanie zapomogi na odbudowę czterech mostów i bruków w kwocie co najmniej 90.000 zł. z sum przewidzianych na ten cel ustawą z dnia 31. III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 43 poz. 420 § 7) i 8) uzyskanie długoterminowego kredytu na zwiększenie kredytu na zwiększenie kapitału obrotowego Komunalnej Kasy Oszczędności.

Użytkanie dotacji pieniężnej na odbudowę zniszczonych zabudowań umożliwiłoby częściową przynajmniej odbudowę zrujnowanego miasteczka, dałoby lego mieszkańcom mniej więcej znośne warunki mieszkaniowe. Umorzenie natomiast wydanych w swoim czasie pożyczek na odbudowę uchroni smorgończyków od niechybnej ruiny. W tych bowiem warunkach w jakich się smorgończycy obecnie znajdują zrealizować załącznięte wobec rządu zobowiązania nie są oni w stanie. Do sprawy tej będziemy mieli możliwość jeszcze raz powrócić.

Dość wprawdzie mieszka w Smorgoniach około 5.000 mieszkańców, ale mieści się to wszystko w prowizorycznie pobudowanych chatkach. Do tego dołącza się nędza, która pozostających bez pracy robotników garbarskich nawiedza prawie stale. Mając więc to na względzie Rada

KRONIKA GRODZIENSKA.

— O stały teatr w Grodnie Sprawa grodzieńskiego teatru w dalszym ciągu nie przestaje być aktualną. Dotychczas bowiem ze strony tak dotąd blisko interesującego się sprawami teatralnymi Magistratu Komisji teatralnej nie padło żadne ważne słowo, a jest obawa, że Magistrat postara się pokierować losami teatru po linii interesów „wrośniętego” w Grodno p. Skąpskiego, a nie ogółu mieszkańców. Sytuację ratuje okoliczność, że ostateczna decyzja należeć będzie do Rady Miejskiej, która — trzeba mieć nadzieję — rozważając tak po-

Bilans Banku Polskiego.

WARSZAWA, 26.VI. (Pat.) Bilans Banku Polskiego w drugiej dekadzie czerwca b. r. przedstawia się jak następuje: pozycje kruszce 573.0 milionów, waluty, dewizy i należności zagranicą 517.1 milionów, wykazują zmniejszenie o 15.7 mil. zł. do łącznej sumy 1.090.700.000 zł. Waluty i dewizy nie zaliczone do pokrycia zmniejszyły się o 1.900.000 zł. (do 208.600 tys. zł.) Portfel wekslowy zmniejszył się o 3 miliony złotych do sumy 564.700.000 zł. Natomiast płatne zobowiązania 613.600.000 zł. i obieg biletów bankowych 1.070.800.000 zł. zmniejszyły się łącznie o 25.200.000 zł. do sumy 1.684.400 tys. zł. Przyjęto do zapasów Banku stan polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1,8 milionów złotych do sumy 2,1 milionów złotych. Inne pozycje nie wykazują większych zmian.

Ceny rynkowe w dniu 26 b. m.

Chleb żytni przemiat. pył. — 70—75 gr. za kłgr.; chleb sikk. 65—69 gr. za kłgr.; chleb razowy 55 gr.; chleb pszenny przemiat. 95—110; mąka pszena 90—110 gr. za kłgr.; mąka żytnia razowa 60—63; mąka żytnia 77—75 gr. za kłgr.; kasza gryczana 100—130; kasza owsiana 120—130; perłowa 90—120; pęczak 70—80 gr. za kłgr.; groch polny 70—95 gr. za kłgr.; fasola biała 75—85; ryż 95—110; miko niezbiernie litr 30—40 gr.; smietana 1,30—2,00 za kłgr.; masło nieroszone 4,50—5,00; masło solone 3,50—4,50; ser krowi zwyczajny 1,20—1,80; jaja (szuka) 12—16 gr.; stonina świeża 3,50—4,00 za kłgr.; stonina solona krajowa 4,00—4,40; szmalc wieprzowy 3,20—4,80; sard 3,00—4,20; ślesz szmalcowa (1 szt.) 12—25 gr. olej 2,20—2,40; kartofle 15—17 gr. za kłgr.; buraki 50; cebula 40—60 gr. za kłgr.; cukier kryształ 1,57—1,60; cukier kostka 1,85—1,90 za kłgr.; sól biała 22—35 gr. za kłgr.; kawa naturalna 8,00 zł.; kawa ziołowa 2,80 za kłgr.; herbata 14,00—30,00 zł. za kłgr.; nafta litr 60 gr.; mydło zwyczajne do prania 1,50—2,40; soda do prania 45—50 gr.; proszek mydlny 45—50 gr.; świec 1,80—2,40; pszenica 58—60; żyto 54—58; jęczmień 52—56; owies 48—53; za kłgr.; męso wołowe 3,00; męso cielęce 2,00—2,20; wieprzowe 2,90—3,30; siano 10—14 gr. za kłgr.; stoma 7—8 gr.; owoce pszenne 39—42; otręby żytnie 37—40 gr. za kłgr.

Z CAŁEGO KRAJU.

— Na jednym z ostatnich posiedzeń Komitetu Targ. Północnych zaprojektowano wystawę prac zrzeszeń kobiecych.

W związku z tem u p. wojewodziny Raczkiewiczowej odbyła się konferencja przedstawicieli Zrzeszeń Kobiecych, na której postanowiono wybrać specjalną komisję dla powyższego celu. W skład jej weszły pp. wojewodzina Raczkiewiczowa, jako prezeska, Markowska i Iwaszkiewiczowa, jako wiceprezeska. Poza tem wydelegowano do Komitetu Zrzeszeń Kobiecych do Komitetu Wystawy p. J. Kirtilisową, prezeskę Pracy Społecznej Kobiet.

Zorganizowany Komitet wzeszał energiczną akcję w celu zebrania eksponatów na terenie województwa za pośrednictwem Oddziałów, wchodzących w skład Komitetu Zrzeszeń Kobiecych.

— Gmach pocztowy na wystawie. Jak się dowiadujemy, Ministerstwo Poczt i Telegrafów przyznało ostatnio Wileńskiej Dyrekcji Pocztowej kredyty na budowę nowych gmachów pocztowych w Nowogródku, Mołodecznie i Pińsku.

Niezależnie od powyższego Ministerstwo P. i T. wyasygnowało pewną sumę na budowę urzędu pocztowego na terenie Wystawy Targów Północnych w Wilnie. Urząd ten wybudowany zostanie dla udogodnienia zwiędzającej Targi publiczności.

— W sprawie godzin przyjmowania interesantów w kasach skarbowych. Ministerstwo Skarbu wydało ostatnio zarządzenie, dotyczące godzin przyjmowania interesantów w kasach skarbowych. Zarządzenie to ma donieść znaczenie, zmierza bowiem do unormowania nienajlepszych w tym kierunku stosunków.

A więc godziny przyjęć publiczności mają się rozpoczynać w kasach skarbowych w pół godziny po rozpoczęciu urzędowania w kasach skarbowych. Interesanci, którzy znajdują się w lokalach kasowych przed upływem wyznaczonych godzin dla publiczności muszą być bezwzględnie w tym samym dniu załatwieni.

— Ogólne zebranie Centralnego Związku Kółek Rolniczych. Przed kilku dniami odbyło się doroczne ogólne zebranie Centralnego Związku Kółek Rolniczych. Obrady toczyły się w sali Stowarzyszenia Techników w Warszawie. Wzięło w nich udział około 300-tu delegatów, reprezentujących 1900 kółek rolniczych i 76 gości, pośród których znajdowali się przedstawiciele pokrewnych organizacji społecznych. Przewodniczył obradom p. prezes T. Wilkoński. Na wniosek prezydium zostały wyznaczone przyjęte i wysłane depesze z wyrazami hołdu i czci do P. Prezydenta Rzplitej Polskiej oraz do Rodziców Chrześcijańskich zjazdu C.Z.K.R.: Pani Prezydentowej Mościckiej i P. Marszałka Piłsudskiego. Sprawozdanie z działalności instytucji za ubiegły rok 1927 wygłosił na plenum pp. prezes Wilkoński i dyr. Czerniński. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, złożył p. dyr. Zakrzewski. Obrady toczyły się w komisjach: 1) Programowo-Badawczej — pod przewodn. p. Z. Czabowskiego; 2) Organizacyjnej — pod przew. p. T. Niedzielskiego i 3) Ekonomicznej — pod przewodn. p. Bł. Stolarskiego.

Na konferencji omawiano z przedstawicielami dyrekcji Państwowego Banku Rolnego zasady, na jakich akcja rezerw ma być oparta. Omówiono również sprawę rozszerzenia w tym kierunku działalności związków komunalnych i związków spółdzielni spożywców, którym to instytucjom przyznane będą na cel powyższy większe kredyty. Niezależnie od tego za pośrednictwem organizacji handlowych ma być prowadzona akcja zaliczkowania zboża.

W chwili obecnej zapasy zboża, przeznaczone na rezerwy zbożowe, są tak duże, że część ich będzie mogła pójść na potrzeby wojska.

Głeda warszawska z dn. 26.VI. b. r.

C Z E K I:	
Dolary	8,89—8,87
Belgia	124,54—124,23
Holandja	359,25—358,53
Leżany	43,49—43,38

W komisjach zostały wygłoszone i gruntownie przedyskutowane referaty o gładach Rolniczych, kryzysie cen na wyto-

KRONIKA TROCKA.

— Wszchpolskie Związkowe Regaty Żeglarskie w N. Trokach. Zarząd Ligi Morskiej i Rzemielniczej, Oddziału Wileńskiego w porozumieniu z Polskim Związkiem Żeglarskim urządził w dn. 29 czerwca i 1 lipca r. b. niebawą dla wilińian sportową sensację, jaką będą niewątpliwie Wszchpolskie Związkowe Regaty Żeglarskie na jeziorze Trockim, przy udziale wszystkich Klubów Żeglarskich z całej Polski.

Organizatorzy nie szczędzą trudu i kosztów, aby wszyscy wilińianie i przyjezdni goście z całego kraju mogli stwierdzić jak doskonałym terenem dla tego rodzaju zawodów są jeziora Trockie i mieli możliwość spędzenia paru dni w uroczym a niestety mało znanym zakątku naszej ziemi, jakim są Troki.

Komunikacja kolejowa w dalszych zawodów jak następuje:

Odjazd z Wilna do Landwarowa.
O godz. 8,40 poc. warszawskim
" 10,30 " specjalnym z muzyką
" 14,— " podmiejskim

Odjazd z Landwarowa do Wilna.
O godz. 18,23 poc. warszawskim
" 20,— " podmiejskim
" 23,— " specjalnym

Komunikacja automobilowa pomiędzy Landwarowem i Trokami będzie całkowicie zapewniona przez stałe kursowanie autobusów, specjalnie wystawianych z Wilna.

Scisty program obejmuje: Plakiet 29 czerwca 1928 r.

Godz. 6,22. Przyjazd gości i zawodników z Warszawy do Landwarowa.

Godz. 12,— Otwarcie przystani L. M. i R. na jeziorze Trockim. Podniesienie Bandery Ligi. Poświęcenie i chrzest nowej łodzi żaglowej. Przemówienia.

Godz. 13,— Początek regat żeglarskich przy udziale 20 łodzi żaglowych.

Godz. 17,— Wrećenie nagród. Po regatach zabawa w parku miejskim.

Niedziela 1 lipca.

Dalszy ciąg regat żeglarskich.

Godz. 12,— Eliminacyjne regaty przedolimpijskie.

Godz. 15,— Regaty dla pań.

" 17,— Rozdanie nagród. Powtorzenie zabawy w ogrodzie.

Godz. 20,27. Odjazd gości i zawodników z Landwarowa do Warszawy. 1929

KRONIKA LIDZKA.

— Strajk w Szacznynie w fabryce dychty został ostatecznie zlikwidowany. Robotnicy otrzymali 10 proc. podwyżki płac. Odąd praca, do której zostało zaangażowanych 60 proc. nowych robotników odbywać się będzie na zmianę.

KRONIKA WILEJSKA.

— Zgwałcenie. Przed dwoma dniami na drodze Wołkowszczyzna-Snieżkowo Aleksandra Szlepa, mieszkanka wsi Wołkowszczyzna przez Arkadiusza Biruka i Trubacza Władysława mieszkańców Kurzeńca. Sprawcy zgwałcenia zostali aresztowani.

— Posiedzenie Wydziału Powiatowego. Dnia 17 czerwca r. b. odbyło się kolejne posiedzenie Wydziału Powiatowego Sejmiku Wilejskiego, na którym między innymi postanowiono gmach byłego szpitala w Krzywiczach wykorzystać na czasowy szpital dla umysłowo-chorych, których w powiecie jest ostatnio b. dużo, a tymczasem szpitale państwowe są przepełnione. Chorzy znajdować się będą pod dozorem rejonowego lekarza.

Poza tem Wydział postanowił zorganizować przy Sejmiku kursa dla dozorców sanitarnych w tym celu aby przystosować ich wiadomości do wymagań, stawianych obecnie przez Departament Zdrowia Min. Spr. Wewn.

— Epidemja tyfuśu w powiecie dzięki pracy kolumny dezynfekcyjnej wygasa zupełnie. Kolumna dezynfekcyjna będzie w tych dniach z powrotem odwołana.

— Ujęcie agitatorów komunistycznych. Ostatnio na pograniczu polsko-sockim w rejonie Iwieńca za nielegalne przekroczenie granicy zatrzymano 14 osób, w tem dwóch agitatorów komunistycznych, wysłanych z Mińska do Polski za specjalnymi instrukcjami.

— Samoloty sowieckie nad polskiem terytorjum. Onegdaj w rejonie Raduskowicz przez dłuższy czas nad polskiem terytorjum krążyły dwa samoloty bolszewickie.

Środa z ananaso-ogórkiem!

Otrzymujemy w tej chwili bilet wizytowy Nemeszusz Klemens Ogórkiewicz Esteta-Romana — a na nim wprawem i inteligentnem piśmie, co następuje: (zaadresowane do Pana Bywaściora). Sz. Panie! Najprzejmiej dziękuję za łaskawe zaproszenie, z którego nie omissakam skorzystać w najbliższą środę. Co, jak, gdzie, kto i komu — są to rzeczywiście sprawy, które mogą zapalić każdego wszędzie. w każdej porze i w każdym wieku.

Z poważaniem. Wobec powyższego, ostatnia Środa cieszyć się będzie nielada sensacją! Esteta Ogórkiewicz Rome-Parisi! Masz nadzieję, że przyjdzie z oświetlonym przybłąd (fantomami), będzie upojony nektarem chińskim z turskiego samowaru, słodką raczką Józefowiczki podany, będzie (jeśli zaszły) wtajemniczon w eleuzyjskie rozkosze Bernardynki, której surowa prostota murów i ławek stoi raczej w sprzeczności z toczącymi się tam perypatetycznymi dyskusjami. Życielwie go ostrzegamy, jeśli ma serce miętkie, (jako esteta mieć takie musi) niech się strzeże pewnych punktów sklepienia sali śródowych wieczorów, albowiem krążą tam po kręzganekach uroczyste szatanice, potomkinie kusielceki zacnych braciśzków zakonów św. Bernarda i nawet ukrop, hojnie rozlewany przez Józefowiczkę, nie może im dać rady. Więc Panie Nemeszuszul... we środę... albo nigdy!

Bywalec Śróda.

KRONIKA SUWAŃSKA.

— Aresztowanie mordercy. Policja w Suwałkach ujawniła sprawcę morderstwa rabunkowego, dokonanego w dniu 5 października 1924 r. na osobach: Falwela i Neczy małżonków Aleksandrowiczów, mieszkańców m. Suwałk. Narzędzie mordu: siekielę odnaleziono. Sprawca morderstwa rabunkowego Korzun w Ślużyński Władysław mieszkaniec m. Suwałk zrabował zamordowanym 10 dolarów i 10 zł. Mordercę osadzono w więzieniu.

KRONIKA

Sroda 27 czerwca

Dziś: Władysława.
Jutro: Ireneusza.

METEOROLOGICZNA.

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologicznego U. S. B. z dn. 26. VI. b. r. Ciśnienie średnie w milimetrach 761. Temperatura średnia +17° C. Opad w milimetrach. — Wiatr przeważający południowo-zachodni. Pogodnie. Maksimum na dobę +19 C.

KOŚCIELNA.

Rocznica koronacji Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej. W pierwszą rocznicę uroczystości koronacji Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej odbędzie się trzydniowe nabożeństwo t. j. 2, 3 i 4 lipca. O godz. 11-ej przed południem odbędzie się uroczysta Msza św. o godz. 6-iej wiecz. nabożeństwo wieczorne wraz z kazaniem.

Z KARTY ŻAŁOBNEJ.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy S. P. Kazimierza Niewiarowskiej. Staraniem Zarządu Filii Związku Artystów Szt. Szt. Polskich odbędzie się w sobotę 30 b. m. o godz. 8 rano, jako w rocznicę tragicznego zgonu s. p. Kazimierza Niewiarowskiej w kościele ś. tegoż Jakóba nabożeństwo żałobne.

URZĘDOWA.

Wyjazd p. wojewody. Dnia 27 czerwca rano wyjechał wojewoda p. Władysław Raczkiewicz w towarzystwie naczelnika Wydziału Pracy i Opieki Społecznej p. Konrada Joczka na teren powiatu wileńskiego-trockiego dla zwiędzenia m. Le-gaciszek w związku z zamierzeniem przenaczeniem tego majątku na cele opieki społecznej.

MIEJSKA.

Posiedzenie Rady Miejskiej. Jak się dowiadujemy, najbliższe posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek 5 lipca b. r. Porządek dzienny nie został jeszcze opracowany. Remont szpitali miejskich. Magistrat m. Wilna przystąpi w dniach najbliższych do remontu szpitali miejskich. Na cel ten wysygnowana została suma 15,000 zł.

SANITARNA.

Stan sanitarny w Wileńszczyźnie. W woj. wileńskim, podobnie jak w innych, stan sanitarny uległ znacznej poprawie. W Wilnie duże zasługi należą się magistratowi. Wśród braków w tym mieście należy w pierwszym rzędzie podnieść mały procent odnowionych domów. Z innych miast wyróżniają się Postawy, którym można rokować

najlepsze warunki rozwoju. Natomiast Duninowice wykazują jeszcze duże braki. Łącząc zwraca na siebie uwagę wzorowo prowadzoną szkołą rolniczą. Ludność współdziałała naogół z władzami w dziedzinie sanitarnej i poddaje się obowiązującym przepisom. Niekiedy jednak zmienia cel przeznaczenia nowo-wybudowanych ubikacji; w wielu wsiach używane są one, jako szpitalnie do przechowywania produktów spożywczych, co się dzieje zresztą nietylko w wileńszczyźnie.

SAMORZĄDOWA.

Aparaty radiowe w gminach. Od pierwszego października r. b. we wszystkich urzędach gminnych zostaną zrobione radio-odbiorniki.

Z POCZTY.

Zaprowadzenie służby telegraficzno-telefonicznej. Z dniem 20/VI. b. r. zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną w agencji pocztowej Dobrostawka pow. pińskiego.

Z KOLEI.

Nowy typ pociągów. Wileńska Dyrekcja Kolejowa zamierza w najbliższym czasie wprowadzić t. zw. lotne pociągi (bez bagażu) na szlakach: Siedlce—Czeremcha, Druskienki—Grodno i Grodno—Skidel. O ile okaże się, że pociągi tego rodzaju będą miały rację bytu — uruchomione one zostaną również na szeregu innych linii kolejowych w obrębie Dyrekcji Wileńskiej.

Z UNIWERSYTETU.

Promocje doktorskie. W środę dnia 27 b. m. o godzinie 1-iej po poł. w Auli Kolumnowej Uniwersytetu odbędzie się promocja na doktora nauk lekarskich: 1) p. Adeli Ireny z Siesmaszków primo volo Borkowskiej, secundo voto Zawadzkiej. 2) Stanisława Januszkiewicza. 3) Chaima vel Henryka Bergmana.

Znakomity uczeń francuski w Wilnie. Na zaproszenie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batoroego przybywa do Wilna z Paryża znakomity uczeń francuski dr. Paul Baillart i w czwartek dnia 28 b. m. wygłosi o godzinie 13-iej w Auli Kolumnowej Uniwersytetu wykład na temat: „Z dziedziny patologii ciśnienia krwi”. Wykład ten poprzedzony będzie powitalnymi przemówieniami: Dziekana Wydziału Lekarskiego prof. dr. Jana Smurły i Marszałka Senatu prof. dra Juliana Szymańskiego. Wątek i sobotę 29 i 30 b. m. dr. Baillart będzie miał o godzinie 12-iej wykłady i konferencje w sali wykładowej Kliniki okulistycznej na Antokolu. Wstęp wolny.

SPRAWY AKADEMICKIE.

Powrót wycieczki z Łotwy. W dniu wczorajszym pociągiem rannym z Warszawy powracała wycieczka studentów Polaków studiujących w Rydze po parotygodniowym pobycie w Polsce. Odjeżdżając do Łotwy wycieczka na dworcu zebrała liczną zgromadzoną wileńską młodzież akademicką śna czele z prezesem Wileńskiego Komitetu Akademickiego p. H. Grzybem.

SPRAWY SZKOLNE.

Nominacje. Wizytator Kuratorium Okr. Szkolnego Wileńskiego, pełniący obowiązki naczelnika Wydziału Szt. Średnich Józef Wątorok z dniem 1 lipca b. r. został mianowany naczelnikiem tegoż Wydziału.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

Zebrań Sekcji Kin i Teatrów. Dziś odbędzie się przy ul. Wielkiej 34 o godz. 11 ogólnie zebranie Sekcji Kin i Teatrów.

LITERACKA.

Konferencja Śród Literackich. Na ostatniej (48-iej) Środcie Literackiej w dniu 20 b. m. odbyły przy udziale 70 zgórą osób, z K. Rakowiczówną, jako gościem, Związek Zawodowy Literatów Polskich w Wilnie zakończył swój sezon. Sroda z zapowiedzianym referatem prof. J. Kłosa na temat: „Architektura a roślinność” z powodu choroby prelegenta odłożona została do jesieni. O początku nowego sezonu ogłoszony będzie komunikat w prasie.

W lipcu Związek Literatów na wzór ubiegłego roku, planu e wycieczki literatów i artystów do puszczy Białowiezkiej.

ARTYSTYCZNA.

Wystawa sprawozdawcza prac słuchaczy Wydziału Sztuk Pięknych U. S. B. otwarta zostanie w murach po-Beraardynskich (ul. św. Anny 4) we środę, dnia 27 czerwca o godzinie 12-iej w południe i trwać będzie do niedzieli, dnia 1-go lipca włącznie od godz. 10-ej rano do 7-iej wieczór. Wstęp wolny.

SPRAWY ROBOTNICZE.

Sprawa ośmio-godzinna pracy w piekarniach. Jutro w Inspektoracie pracy ma się odbyć konferencja z właścicielami piekarni, w sprawie przestrzegania ośmiogodzinnego dnia pracy. W związku z tem dowiadujemy się, iż większa część piekarń wileńskich już stosuje u siebie ośmiogodzinny dzień pracy.

Ruch graniczny. Podług ostatnich danych statystycznych w tygodniu ubiegłym granicę państwo-litewską na podstawie doraznie wydanych przepustek przekroczyło 2000 osób przeprowadzając około 1300 sztuk żywego inwentarza.

Wysiedlenie z granic Rosji sowieckiej. W rejonie Łuzek na pododcinie Siedziwłaz władze bolszewickie wysiedliły z granic Rosji sowieckiej pod zarzutem antyrządowej działalności 3 rodziny liczące razem około 30 osób.

Obrzmył pożar. Onegdaj na odcinku Wojtkiewicz w pograniczu polsko-sowieckim we wsi Hoszcz z niewyjaśnionej przyczyny wybuchł pożar. Pastwą pożaru padło kilkanaście zabudowań gospodarskich.

Przekroczenie granicy polskiej przez patrol sowiecki. Nocy onegdajszej na pograniczu polsko-sowieckim na odcinku Wojtkiewicz w pobliżu słupa granicznego 1239-40 wskutek panujących ciemności przekroczyli granicę polską i zostali zatrzymani do wyjaśnienia podoficer i żołnierz sowiecki, patrolujący sowiecki odcinek pograniczny.

NADESLANE.

Pokaz prac uczennic Liceum ogólnokształcącego im. Filomatów i Liceum Handlowego odbędzie się dn. 27 i 28 czerwca b. r. od godz. 12-iej do 6-iej pp. (ul. Żeligowskiego 1 m. 2).

Teatr i muzyka.

Teatr „Polski sala „Lutnia”. Dziś „Król się bawi” po cenach znizowanych. Ostatnia premiera zespołu śpiewaczego. Ostatnia premiera komedji muzycznej będzie „Lady Chic” którą wprowadzą na scenę naszą M. Dowmunt i M. Kochanowski. Ceny znizowane.

Radjo.

PROGRAM STACJI WILEŃSKIEJ.

Fala 435 mtr. SRODA 27 czerwca.

13.00. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 17.00 — 17.15. Muzyka z płyt gramofonowych firmy Józef Weksler w Warszawie ul. Marszałkowska 132. 17.15—17.30. Chwilka litewska. 17.30—17.45. Komunikat harcerski. 17.45—18.10. „Fitosocjologia czyli nauka o zespolach roślin” odczyt z działu „Przyroda” wygłosi prof. U. S. B. dr. Józef Trzebinski. 18.15—19.00. Koncert popołudniowy poświęcony muzyce egzotyecznej w wykonaniu orkiestry Pol. Radja w Warszawie pod dyr. J. Ozimskiego. 19.05—19.30. Audycja dla dzieci starszych „Pieśń o ziemi naszej” Wincentego Pola wygłosi Halina Hohendingerówna. 19.35—20.00. Transmisja z Warszawy. „Wycieczki w Tatry i Pieniny” odczyt wygłosi p. Orłowicz. 20.00. Komunikaty. 20.30—22.00. Transmisja z Poznania. Koncert organowy prof. Feliksa Nowowiejskiego. 22.00 — 22.30. Transmisja z Warszawy. Sygnał czasu, komunikaty P. A. T., policyjny, sportowy i inne.

Koncert organowy Feliksa Nowowiejskiego.

Dziś, dnia 27 czerwca o godz. 20.30 radjo-stacja warszawska transmitować będzie z Poznania koncert organowy w wykonaniu mistrza gry na organach prof. Feliksa Nowowiejskiego. W koncercie udział weźmie również artysta opery poznańskiej p. Stefan Romanowski, który odśpiewa szereg pieśni religijnych.

Na wileńskim bruku.

Z ulicy, co ma ładną nazwę, ale złą reputację. Stanisław Jankowski zam. przy z. Literackim 11, zameldował, że sradziłono mu z kufra 600 zł w gotówce. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że kradzieży dokonał Wiktor Bernard Kalwaryjska 2-gi oddział straży ogólnow. Sprawę zatrzymano, prztem odnaleziono 250 zł. pochodzących z kradzieży. Nagły zgon i podrzutki. Antoni Mijewski ul. Kijowska 21, zameldował o nagłym zgonie swego syna Ryszarda w wieku 8 miesięcy. Na ganku domu nr. 107, przy ul. Nowogrodzkiej znaleziono podrzutki płci męskiej w wieku około 2 tygodni, którego umieszczono w przytulaku Dz. Jezus. Na polu około koszar im. Marsz. Piłsudskiego w odległości około 150 mtr. od szosy Kalwaryjskiej znaleziono płód dziecka w wieku około 5 mies. Płód odesłano do kołniczy szpitala św. Jakóba do dyspozycji sądziego śledczego IV okr. Nie tyle świętokradca, ile zwyczajny złodziej. W kościele parafjalnym w Ławaryszkach skradzione ze skarbnicy za pomocą rezbicia pieńniadze, oraz zegar ścieiany i 2 obrusy z wielkiego ołtarza. Poseg doprowadził do ujęcia sprawy Jakóba Sadowskiego b. zakrytąjama zam. w Grauzyskach p. osmiańskiego. Skradzione rzeczy odebrano i oddano proboszczowi w Ławaryszkach.

SPORT.

KOMITET Marszu Szlakiem Batoroego.

Komitet honorowy. J. E. Książ Bandurski Władysław woj. Bezcokowicz Zygmunt, gen. Burhardt-Bukacki S., prezydent Folszewski J., woj. biatostocki Kirst K., komendant kł. Zw. Strzel. Kierzkowski Kaz., gen. Litwinowicz, rektor U.S.B. prof. Pigoń St., pos. Piłsudski J., kurator Pogorzelski, gen. Popowicz, wojewoda Raczkiewicz, dyrektor Panstw. Uiz. W. F. i P. W. Ulych, gen. Smigły-Rydz, marszałek Senatu prof. Szymański.

Komitet wykonawczy:

Przewodn.—prezydent Folejewski, zastępca przewodn.—płk. Krok-Paszkowski Henr., sekretarz—kpt. Kawalec Tad., zastępca sekr. p. Muzycka Ludw., przewodn. sekcji ogólnorg. gen. Kleeberg Fr., przewodn. sekcji propagand-prasowej Jankowski Cz., przewodn. sekcji kwatrukowej płk. Gżycki, przewodn. sekcji wyżywienia płk. Burgiel-Maczyński, przewodn. sekcji lekarskiej dr. Maleszewski, przewodn. sekcji ruchu i porządku Wardencki.

Sekcje.

A. Sekcja Ogólna-Organizacyjna. Przewodniczący gen. Kleeberg, zastępca przewodn. płk. Górski, senator Abramowicz; członkowie: pp. wice-prez. m. Wilna Cz., płk. Furgalski, starosta grodzki Izsora, Łokuciewski, płk. S. G. Kasprczyk, nac. Wydz. Bezp. Kirtiklis, prof. U.S.B. Lande, starosta pow. święciański Mydlarz, mjr. S. G. Okulicki, płk. Pakosz, gen. Pożarski, płk. Przewłocki, prof. Remer, dyr. Okr. Dyr. Robót Publ. Sita-Nowicki, prof. U.S.B. Sławiński, prezes Dyrekcji P.K.P. Staszewski, starosta pow. wil-trock. Witkowski, dyrektor Banku Gosp. Kraj. Szwykowski.

B. Sekcja Propagandowo-Prasowa. Przewodniczący red. Jankowski, zastępca przew. prof. U.S.B. Limanowski; członkowie: pp. red. Batorowicz, Badoulin de Courtenay, Czyżewski, Niedziałkowski-Dobaczewska, Frank, Grygiel, Grześiak, Kamiński, red. Kamiński, kpt. Kawalec, red. Kodz, red. Latour, red. Mackiewicz, red. Okulicz, prezes Z.O.W. gen. Osikowski, płk. Piasecki, Romer-Ochenkowska, red. Swiderski, Serafinowicz.

C. Sekcja Kwatrukowa. Przewodniczący płk. Gżycki; członkowie: pp. starosta grodzki Izsora, starosta pow. święciańskiego Mydlarz, starosta pow. wil-trock. Witkowski.

D. Sekcja Wyżywienia. Przewodniczący płk. Burgiel-Maczyński; członkowie: pp. Burhardtowa, Kadenacowa, Kirtiklisowa, Łokuciewska, Makowski, Maleszewska, Miecznikowska, Mydlarzowa, Popowiczowa, Praszaloviczowa, Szumański, Studnicka, Wilczewska, Witkowska.

E. Sekcja Lekarska. Przewodniczący dr. Maleszewski, zastępca przewodn. dr. Bohuszewicz; członkowie: pp. dr. Brokowski, dr. Czarnecki, dr. Druił, dr. Dobaczewski, dr. Gołyński, dr. Marynowski, dr. Ordyłowski, dr. Rostkowski, dr. Rydzowski, dr. Rondonowski, dr. Rudzki, dr. Wasilewski, prezes Cz. K. Uniechowski.

F. Sekcja Ruchu i Porządku. Przewodniczący Wardencki; zastępca przewodn. insp. Praszalowicz; członkowie: pp. mce. Engiel, komendant P. P. Dubowski, komendant P. P. m. Wilna Reszczyński, komendant Pow. P. P. Kasprzycki.

Komisja sędziowska.

1. Kierownictwo: kierownik marszu kpt. Kawalec, zastępca kier. marszu kpt. Dąbrowski oficer do zleczeń p. Jakimko, starterzy: por. Romi szewski i p. Frank, kwatru mistrz por. Zabski, sekretarz p. Laskowski i p. Abramowski. 2. Główna komisja sędziowska. Przewodniczący kpt. Kawalec; członkowie: płk. Zasztwilt, mjr. Engiel, kpt. Muszkiel-Królikowski, p. Frank. 3. Komisja sędziowska na starcie, pómietku i mecie: kpt. Kawalec, kpt. Muszkiel-Królikowski, kpt. Dąbrowski, pp. Laskowski, Abramowski, Frank, Muzycka. 4. Komisja na 1 punkcie kontrolnym (Michalicki) kpt. Muszkiel-Królikowski p. Muzycka, st. sierż. Kruk. 5. Komisja na 2 punkcie kontrolnym (Mickun): mjr. Zgłobicki, kpt. Dąbrowski, st. sierż. Kruk. 6. Komisja kontroli marszu: k-dt, kontrol mjr. Fieldorf. Członkowie: komisarz Jacyna p. Mewes.

Regaty wioślarskie.

Dnia 30 b. m. odbędą się na rzece Wil regaty wioślarskie o mistrzostwo Wilna. Do regat tych stają wszystkie wileńskie kluby wioślarskie.

Ogłoszenie.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Wilnie niniejszem ogłasza przetarg nieograniczony na uprzątnięcie pozostałości od rozbiórki b. warsztatów mechanicznych na st. Pińsk: murów i gruzu budowlanego oraz wyrównanie terenu. Warunki przetargu i techniczne na wykonanie robót, plan sytuacyjny z podaniem granic terenu, na którym roboty winne być wykonane oraz wszelkie informacje, dotyczące przetargu niniejszego można otrzymać w Wydziale Drogowym Dyrekcji K. P. w Wilnie, ul. Słowackiego 2, II p., pokój Nr. 3—w dni powszednie od godz. 9-iej do 12-iej i Oddziale Drogowym w Brześciu n/B za opłatą do Kasy Stacyjnej 10 złotych. Reflektujący na wykonanie wymienionych wyżej robót winien złożyć ofertę z podaniem ryczałtowej kwoty dopłaty—jako nadwyżkę wartości uzyskanego materiału budowlanego ponad koszt rozbiórki części budowli, uprzątnięcie gruzów i wyrównanie terenu. Do oferty winien być dołączony kwit Kasy Głównej Dyrekcji K. P. w Wilnie na wpłacenie kaucji w wysokości 1000 zł. Oferta winna być złożona do specjalnej skrzynki, znajdującej się w Prezydium Dyrekcji K. P. lub nadana pocztą do godziny 12-iej dnia 20-go lipca 1928 roku. 2000/592/VI Dyrekcja K. P. w Wilnie.

Cztery pokoje na parterze z balkonem, dobrze umeblowane bez używalności kuchni odnależą od dn. 1 lipca. Kasztanowa 5, m. 1 1975 1

DOKTOR BLUMOWICZ Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wielka 21. Od 9—1 i 3—7. Niedziela 9—1. (Telef. 921).

AKUSZERKA OKUSZKO powróciła i wznowiła przyjęcia chorych. Mostowa 23, m. 6. 1765 W. Z. P. 28

Sklep z mieszkaniem. 2 pokoje i kuchnia do wynajęcia. Ul. A. Mickiewicza 37, m. 4. 2000-1

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Wileńskim”

Kino-Teatr „HELIOS” Wileńska 38.

PARTER od 1 zł., Balkon 70 gr. Dziś! Zachwycający i przywołujący dramat erotyczny: „Mężczyzna, któremu się płaci — Król Dancingu.” Symfonia przeżyć uczuć i miłości. Reżyni powojenne i ich oliary. W rol. gł.: ANNA ANDRA, BRUNO KASTNER. Książę płatnym tancerzem. Rewje i dancngl. Oryg. pałace wileńskie! Bogata wystawa! Ostatni seans o g. 10.15. 2004

KINO „POLONJA” Mickiewicza 22.

Dziś—clou sezonu. Niezapomniany bohater „Wielkiej Parady” i „Symfonji zmysłów” John Gilbert oraz rasowo piękna Joan Crawford w znakomitym 10-aktowym dramacie erotycznym p. t.: „Ostatni pocałunek (twelve miles out). Nadprogram: wesola komedja w 2 aktach. Początek o g. 5.30, ostatni 10.25. 2005

Kino „Piccadilly” Wielka 42.

Dziś nieodwołalnie ostatni dzień! „VARIETE”. Potężny dramat erotyczny w 12 wielkich aktach. W rolach głównych Emil Jannings i Lya de Putti. UWAGI! Z powodu wielkiego natoku, uprzejmie prosimy Sz. Publiczność przychodzić na wcześniejsze seansy. ANONIS! Jutro 28 czerwca wielka premiera: kwiat polskiej sceny: Lidwiga Smosarska, I. Węgrzyn, Zelweroicz, Ferner i inne w filmie „NIEWOLNICA MIŁOŚCI”. Nowe wydanie 1928 r. w nowym opracowaniu i montażu. 2006

Miejski Kinematograf Kulturalno-Oświatowy SALA MIEJSKA (Ostrobramska 5)

Od dn. 26 do 29 czerwca r. b. włącznie będzie wyświetlany film: Cohn i Coogan, GAN, MAX DAWIDSON i JEAN GRAWFORD. Orkiestra pod dyrekcją p. Wł. Szczepańskiego. Kasa czynna od g. 5.30, w niedzielę i święta od g. 3.30. Początek seansów o g. 6, w niedzielę i święta o g. 4-iej. Następný program: „KRÓŁOWA TORU WYŚCIGOWEGO”. 1965

Kino Kolejowe „Ognisko” (obok dworca kolejowego)

Dziś i dni następných! Wspomniany szlagier sezonu! Miłość (Spowiedź księżny de Langeais). Dramat erotyczny w 10 akt., osnuty na tle głośn. noweli Balzaca. W rol. gł.: ELŻBIETA BERGNER, AGNES ESTERHAZY, ELZA TEMARY i H. REHMAN. Bajerne dekoracje! Bardzo ciekawa treść! Początek seansów o g. 6, w niedzielę o g. 4. UWAGA. M. Worotyński wznowił lekcje śpiewu solowego. Zapisy w kancelarii Ogniska 1976

TWO wydawnicze „POGON” Sp. z o.o. Drukarnia „PAX” UL. Św. IGNACEGO 5. WILNO Telefon Nr. 8-93. WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE I INTROLIGATORSKIE SZYBKO I DOKŁADNIE.

DZIS każdy kulturalny dom prenumeruje i czyta KSIĄŻKI BIBLIOTEKI DOMU POLSKIEGO KWARTALNIE 9 TOMÓW ZA ZŁ. 6.50 GR. Warszawa-Cmienna 61 • P.K.O. 9779

Ogłaszajcie się w „Kurjerze Wileńskim”.

Świątowej sławy kurorty i domy wypoczynkowe.

Pensjonaty Internaty, dla dziewcząt i chłopców. Cena całego utrzymania dla dzieci wynosi 140 fr. szwajcarskich miesięcznie. Dla dorosłych 150 fr. szw. które dla czterech kurortów przy tygodniowych zmianach są ważne. Referencje przeszło od tysiąca rodzin. Prospekty na żądanie.

Bureau der Pensionnaten Pestalozzi (Federation Internationale des Pensionnats Europeens) Budapest, V., Alkotmany strasse 4. I. (Telephone: Terez 242 36).

KURORTY I DOMY WYPOCZYNKOWE. Na Węgrzech: Budapeszt, Siófok, W Szwajcarii: Genew*, Lozana*, Neuchatel*, Lucerno, Montreux*, Zurich*, Lugano, St. Moritz. We Francji: Paryż*, Deauville, Trouville, Biarritz, Ax-les-Bains, Grenoble*, Evian (Genewskie-jezioro), Chamonix. Na Francuskiej Riwerze: St. Raphael Canne, Nizza, Juan-les-Pins, Monte-Carlo, Mentona. W Anglii: Londyn*, Cambridge*, Brighthon, Folkstone. We Włoszech: San-Remo*, Nerwi, Wenecja, Bordighera, bbazia, Riccione, Rzym, Neapol*, Palermo, Merano* W Austrii: Wiedeń*, Zell-am-Zee*, Linz*, nsbruck*, Salzburg*. W Niemczech: Berlin*. W Belgii: O stenda. W Afryce: Igiar, Tunis. W miejscowościach zaznaczonych gwiazdką, internaty dla chłopców i dziewcząt, oraz dla dorosłych, są otwarte przez cały rok. Inne pensjonaty i kurorty otwarte są tylko w ciągu lipca, sierpnia i września. Wycieczki mają zniżki od 25 proc. do 50 proc. oraz pulmanowskie wagony. Cena utrzymania w ciągu roku szkolnego (od 15 września) wynosi 110 fr. szwajc. miesięcznie.

Czy zapisałeś się na członka L. O. P. P.?

Przy zakupach prosimy naszych Sz. Czytelników powoływać się na ogłoszenia w „Kurjerze Wileńskim”.

Redakcja i Administracja Jagiellońska 3. Tel. 99. Czynne od godz. 9—5 ppół. Naczelny redaktor przyjmuje od 2—3 ppół. Redaktor działu gospodarczego przyjmuje od godz. 10 do 10.30 przed połud. we wtorki i piątki. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Administrator przyjmuje od 9—2 ppół. Ogłoszenia przyjmują się od 9—1 ppół. i 7—9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. 80.750. Drukarnia — ul. św. Ignacego 5. Tel. 893. CENA PRENUMERATY: miesięczna z odroczeniem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranica 7 zł. CENA OGŁOSZENI: za wiersz milimetrowy przed tekstem—25 gr, w tekście I i II str. — 30 gr., III i IV str. — 25 gr., za tekstem—10 gr., ogłoszenia mieszaniowe—10 gr. (za wiersz półowy) krowika rekl.—naślani—30 gr. (za wiersz redakcyjny), dla poszukujących pracy—30% zniżki, ogł. cyfrowe i tabelowe o 20% drożej, ogł. z zastrzeżeniem miejsca 100% drożej. Zagraniczo 50% drożej. Oddział w Grodnie—Orzechowej 1, tel. 268. Układ ogłoszeń 6-letni umowy, na stronach IV 8-letni umowy. Administracja uważa siebie prawo własny terminu druku ogłoszeń.